

Modeling Internet Addiction Based on Family Functioning and Perceived Social Support with the Mediating Role of Loneliness among Female Middle School Students

1. Fereshteh Hajhassan[✉]: Department of Psychology, Ro.C., Islamic Azad University, Roudehen, Iran

2. Rahim Davari^{✉*}: Department of Psychology, Ro.C., Islamic Azad University, Roudehen, Iran.

3. Hossein Ebrahimimoghaddam[✉]: Department of Psychology, Ro.C., Islamic Azad University, Roudehen, Iran

*Corresponding Author's Email Address: Davari@riau.ac.ir

Abstract:

Objective: This study aimed to model Internet addiction based on family functioning and perceived social support, considering the mediating role of loneliness among female middle school students.

Methodology: This applied, descriptive–correlational study used structural equation modeling. The population consisted of female middle school students in Tehran during the 2023–2024 academic year, from whom 354 participants were selected via multistage cluster sampling. Data were collected using Young’s Internet Addiction Test, the McMaster Family Assessment Device, the Multidimensional Scale of Perceived Social Support, and the UCLA Loneliness Scale, and analyzed with SPSS-27 and LISREL-8.8.

Findings: Results indicated significant negative direct effects of family functioning and perceived social support on Internet addiction, while loneliness showed a significant positive direct effect. Indirect path analysis confirmed that loneliness significantly mediated the relationships between family functioning and perceived social support with Internet addiction, and overall model fit indices were acceptable.

Conclusion: Enhancing family functioning and perceived social support can reduce Internet addiction indirectly by alleviating loneliness, highlighting the importance of family-based and psychosocial preventive interventions for adolescent girls.

Keywords: *Internet addiction; family functioning; perceived social support; loneliness*

Received: 23 December 2025

Revised: 01 February 2026

Accepted: 08 February 2026

Initial Publish: 15 June 2026

Final Publish: 23 September 2026

Copyright: © 2026 by the authors.

Published under the terms and conditions of Creative Commons

Attribution-NonCommercial 4.0

International (CC BY-NC 4.0) License.

How to Cite: Hajhassan, F., Davari, R., & Ebrahimimoghaddam, H. (2026). Modeling Internet Addiction Based on Family Functioning and Perceived Social Support with the Mediating Role of Loneliness among Female Middle School Students. *Quarterly of Experimental and Cognitive Psychology*, 3(3), 1-19.

مدلیابی وابستگی به فضای مجازی بر اساس کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک شده با میانجیگری احساس تنهایی در دانش آموزان دختر متوسطه اول

۱. فرشته حاج حسن^{1D}: گروه روانشناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

۲. رحیم داوری^{2D*}: گروه روانشناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران. (نویسنده مسئول)

۳. حسین ابراهیمی مقدم^{3D}: گروه روانشناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

*پست الکترونیک نویسنده مسئول: Davari@riau.ac.ir

چکیده

هدف: هدف این پژوهش، تبیین وابستگی به فضای مجازی بر اساس کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک شده با نقش میانجی احساس تنهایی در دانش آموزان دختر متوسطه اول بود.

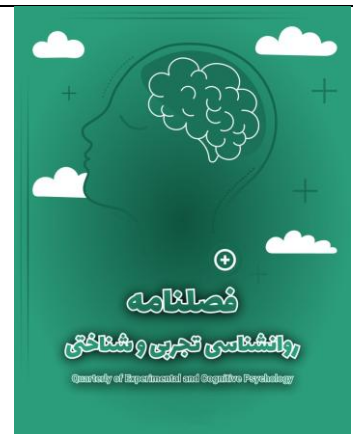
مواد و روش: پژوهش حاضر کاربردی و از نوع توصیفی-همبستگی با تحلیل معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل دانش آموزان دختر متوسطه اول شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود که ۳۵۴ نفر به روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. داده‌ها با پرسشنامه‌های وابستگی به اینترنت یانگ، کارکرد خانواده مک‌مستر، حمایت اجتماعی ادراک شده زیمت و احساس تنهایی راسل گردآوری و با نرم‌افزارهای SPSS-۲۷ و LISREL-۸۸ تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج مدلیابی نشان داد کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک شده اثر مستقیم منفی و معنادار بر وابستگی به فضای مجازی دارند، در حالی که احساس تنهایی اثر مستقیم مثبت و معنادار نشان داد. همچنین، احساس تنهایی نقش میانجی معناداری در رابطه بین کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک شده با وابستگی به فضای مجازی ایفا کرد و برازش کلی مدل در سطح مطلوب ارزیابی شد.

نتیجه‌گیری: بهبود کارکرد خانواده و تقویت حمایت اجتماعی ادراک شده، از طریق کاهش احساس تنهایی، می‌تواند راهبردی مؤثر برای کاهش وابستگی به فضای مجازی در دانش آموزان دختر باشد و مداخلات خانواده‌محور و مدرسه‌محور را توجیه می‌کند.

کلیدواژه‌گان: وابستگی به فضای مجازی؛ کارکرد خانواده؛ حمایت اجتماعی ادراک شده؛ احساس تنهایی

نحوه استناددهی: حاج حسن، فرشته، داوری، رحیم، و ابراهیمی مقدم، حسین. (۱۴۰۵). مدلیابی وابستگی به فضای مجازی بر اساس کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک شده با میانجیگری احساس تنهایی در دانش آموزان دختر متوسطه اول. فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی، ۳۳(۱)، ۱-۱۹.

تاریخ دریافت: ۲ دی ۱۴۰۴

تاریخ بازنگری: ۱۲ بهمن ۱۴۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۹ بهمن ۱۴۰۴

تاریخ چاپ اولیه: ۲۵ خرداد ۱۴۰۵

تاریخ چاپ نهایی: ۱ مهر ۱۴۰۵

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۵ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

Extended Abstract**Introduction**

The rapid expansion of digital technologies and the widespread availability of the Internet have profoundly transformed adolescents' daily lives, learning environments, and social interactions. While online platforms offer significant opportunities for education, communication, and entertainment, excessive and uncontrolled use has raised growing concerns regarding adolescents' mental health and psychosocial adjustment. Recent evidence indicates that problematic Internet use is associated with psychological distress, reduced well-being, impaired academic functioning, and weakened face-to-face social relationships (Tsang et al., 2024; Zewude et al., 2024). Adolescence represents a particularly vulnerable developmental stage, characterized by heightened emotional sensitivity, identity exploration, and increasing reliance on peer and social validation, all of which may amplify susceptibility to Internet addiction (Smith et al., 2021; Solmi et al., 2020).

Internet addiction is increasingly conceptualized as a multifactorial phenomenon shaped by the interaction of individual, familial, and social factors rather than a purely individual behavioral problem (Sarwar et al., 2025; Yaqoob et al., 2025). Among these factors, family functioning has consistently emerged as a central contextual determinant. Families that demonstrate effective communication, emotional cohesion, supportive parenting practices, and appropriate behavioral monitoring tend to provide a protective environment that reduces adolescents' reliance on maladaptive coping strategies such as excessive Internet use (Hosseini et al., 2024; Hsieh et al., 2023). Conversely, dysfunctional family patterns, including chronic conflict, emotional neglect, and weak parental supervision, have been linked to higher levels of Internet and social media addiction among adolescents (Harsej et al., 2021; Nazoktabar & Akrami, 2024).

Empirical studies focusing on adolescent girls suggest that impaired family functioning significantly predicts Internet dependency, particularly in cultural contexts where family remains a primary source of emotional security and socialization (Ghojavand, 2023; Norozi & Babaei, 2023). These findings highlight the importance of examining family processes when investigating digital risk behaviors. In parallel, perceived social support has been identified as another key protective factor. Perceived social support refers to individuals' subjective appraisal of the availability and adequacy of emotional, informational, and instrumental support from family members, peers, and significant others (Zhang & Dong, 2022). Higher levels of perceived social support have been associated with lower rates of Internet addiction and greater psychological resilience among adolescents (Al-Kandari & Al-Sejari, 2021; Cui & Chi, 2021). Adolescents who feel socially supported are less likely to seek validation and belonging through online environments (Razavi Kelishadi et al., 2023; Talebzadeh et al., 2024).

Beyond direct effects, recent literature emphasizes the role of emotional mechanisms that may explain how family and social contexts influence problematic Internet use. Loneliness has been repeatedly identified as a salient emotional experience during adolescence and a strong predictor of maladaptive online behaviors. Loneliness reflects a perceived discrepancy between desired and actual social relationships and is associated with emotional distress and social withdrawal (Bone et al., 2023; Solmi et al., 2020). Studies indicate that adolescents experiencing loneliness are more likely to engage in excessive Internet and social media use as a compensatory strategy to fulfill unmet social needs (Babadi, 2024; Saralioğlu et al., 2022). However, such compensatory use often exacerbates loneliness over time, reinforcing a maladaptive cycle (Çiftci et al., 2023; Savadkoobi Qudjanki & Zorbakhsh Bahri, 2022).

Emerging evidence suggests that loneliness may function as a mediating mechanism linking adverse family environments and insufficient social support to Internet

addiction (Norozi & Babaee, 2023; Zhu et al., 2025). Nevertheless, integrated structural models that simultaneously examine family functioning, perceived social support, and loneliness remain limited, particularly among female middle school students. Given the developmental sensitivity of early adolescence and the rising prevalence of Internet use among young girls, addressing this gap is both theoretically and practically significant. Therefore, the present study aimed to model Internet addiction based on family functioning and perceived social support, with loneliness as a mediating variable, among female middle school students.

Methods and Materials

This applied study employed a descriptive–correlational design and structural equation modeling to examine the proposed relationships. The statistical population comprised all female students enrolled in lower secondary schools in Tehran during the 2023–2024 academic year. Using multistage cluster random sampling, 354 students were selected as the final sample. Data were collected through standardized self-report instruments measuring Internet addiction, family functioning, perceived social support, and loneliness. Participants completed the questionnaires in classroom settings after informed consent procedures were conducted and ethical considerations were explained. Data analysis was performed using SPSS (version 27) for descriptive statistics and preliminary analyses, and LISREL (version 8.8) for testing the structural model and mediation effects.

Findings

Descriptive statistics indicated that participants were aged between 12 and 16 years, with a mean age of approximately 14 years. Correlation analyses revealed significant negative associations between Internet addiction and both family functioning and perceived social support, as well as a significant positive association between Internet addiction and loneliness. Family functioning and perceived social support were also negatively correlated with loneliness.

Structural equation modeling demonstrated that the proposed model exhibited acceptable fit indices, confirming its adequacy. Path analysis showed that family functioning had a significant negative direct effect on Internet addiction, indicating that higher levels of effective family functioning were associated with lower levels of Internet addiction. Perceived social support also exerted a significant negative direct effect on Internet addiction. In contrast, loneliness showed a significant positive direct effect on Internet addiction.

Mediation analyses further revealed that loneliness partially mediated the relationships between family functioning and Internet addiction, as well as between perceived social support and Internet addiction. A substantial proportion of the effects of family functioning and perceived social support on Internet addiction was transmitted indirectly through loneliness, indicating that adolescents from less supportive family and social environments were more likely to experience loneliness, which in turn increased their vulnerability to Internet addiction.

Discussion and Conclusion

The findings of this study underscore the multifaceted nature of Internet addiction among female adolescents and highlight the critical roles of family functioning, perceived social support, and loneliness. The negative direct effects of family functioning and perceived social support on Internet addiction suggest that adolescents embedded in supportive relational contexts are better equipped to regulate their Internet use and rely less on digital environments to meet emotional and social needs. These results reinforce the view that Internet addiction should be understood within a broader psychosocial framework rather than as an isolated behavioral issue.

The positive association between loneliness and Internet addiction confirms that emotional distress plays a pivotal role in adolescents' maladaptive engagement with online platforms. Loneliness appears to act as a psychological catalyst that motivates excessive Internet use as a coping

mechanism. Importantly, the mediating role of loneliness demonstrates that the influence of family and social contexts on Internet addiction is not merely direct but is substantially shaped by adolescents' emotional experiences. Dysfunctional family interactions and inadequate social support may foster feelings of social disconnection, which in turn increase reliance on virtual environments.

Overall, the study provides empirical support for an integrative model in which family functioning and perceived social support affect Internet addiction both directly and

indirectly through loneliness. These findings have important implications for prevention and intervention efforts, suggesting that strategies aimed at improving family relationships, strengthening adolescents' social support networks, and reducing loneliness may be particularly effective in mitigating Internet addiction. Addressing emotional well-being alongside structural family and social factors is essential for promoting healthier patterns of Internet use among adolescent girls.

یکی از مهم‌ترین متغیرهای زمینه‌ای در تبیین رفتارهای پرخطر نوجوانان، کارکرد خانواده است. خانواده به‌عنوان نخستین و پایدارترین نظام اجتماعی، نقشی اساسی در شکل‌گیری الگوهای رفتاری، هیجانی و شناختی فرزندان ایفا می‌کند. کارکرد مطلوب خانواده با ارتباط مؤثر، حمایت عاطفی، حل مسئله سازگاران و نظارت والدینی همراه است و می‌تواند به‌عنوان عامل محافظتی در برابر گرایش به رفتارهای اعتیادآور عمل کند (Hosseini et al., 2024; Hsieh et al., 2023). در مقابل، اختلال در کارکرد خانواده، تعارضات مداوم، ضعف در نظارت و فقدان حمایت عاطفی، زمینه را برای گرایش نوجوانان به استفاده افراطی از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی فراهم می‌سازد (Harsej et al., 2021; Nazoktabar & Akrami, 2024).

مطالعات تجربی متعددی نشان داده‌اند که بین کارکرد خانواده و وابستگی به اینترنت رابطه معناداری وجود دارد. برای مثال، پژوهش‌های انجام‌شده بر روی دختران نوجوان حاکی از آن است که خانواده‌های با کارکرد ضعیف، احتمال بیشتری برای بروز وابستگی به فضای مجازی در فرزندان خود دارند (Ghojavand, 2023; Norozi & Babaei, 2023). همچنین یافته‌ها بیانگر آن‌اند که الگوهای تعامل والد-فرزند و کیفیت جو عاطفی خانواده می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در نحوه مواجهه نوجوانان با رسانه‌های دیجیتال داشته باشد (Babaei et al., 2023; Mir Mohammad Tabar & Mohammadi Jalali Farahani, 2024). بر این اساس، بررسی کارکرد خانواده به‌عنوان یکی از متغیرهای کلیدی در تبیین وابستگی به فضای مجازی، از اهمیت نظری و کاربردی بالایی برخوردار است.

در کنار خانواده، حمایت اجتماعی ادراک‌شده نیز به‌عنوان یکی از منابع اساسی مقابله با فشارهای روانی و اجتماعی، نقش مهمی در سلامت روان نوجوانان ایفا می‌کند. حمایت اجتماعی ادراک‌شده به برداشت ذهنی فرد از در دسترس بودن حمایت عاطفی، اطلاعاتی و ابزاری از سوی خانواده، دوستان

در دهه‌های اخیر، گسترش شتابان فناوری‌های دیجیتال و دسترسی فراگیر به اینترنت، الگوهای زیستی، آموزشی و ارتباطی نوجوانان را به‌طور بنیادین دگرگون ساخته است. اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، در کنار تسهیل یادگیری، تعاملات اجتماعی و دسترسی به منابع اطلاعاتی، زمینه‌ساز بروز پدیده‌هایی نوظهور در حوزه سلامت روان نیز شده‌اند که یکی از مهم‌ترین آن‌ها وابستگی یا اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی است. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که استفاده افراطی و کنترل‌نشده از اینترنت با پیامدهای منفی متعددی از جمله افت عملکرد تحصیلی، مشکلات خواب، اختلالات هیجانی، افزایش اضطراب و افسردگی و کاهش کیفیت روابط بین‌فردی همراه است (Tsang et al., 2024; Zewude et al., 2024). در این میان، نوجوانان به دلیل قرار داشتن در مرحله‌ای حساس از رشد روانی-اجتماعی، بیش از سایر گروه‌های سنی در معرض خطر وابستگی به فضای مجازی قرار دارند (Smith et al., 2021; Solmi et al., 2020).

فضای مجازی به نوجوانان امکان می‌دهد بدون محدودیت‌های مکانی و زمانی، با دیگران ارتباط برقرار کنند و هویت اجتماعی خود را بازنمایی نمایند، اما همین ویژگی‌ها می‌تواند به جایگزینی روابط آنلاین به جای تعاملات چهره‌به‌چهره و تضعیف پیوندهای اجتماعی واقعی منجر شود (Ishchenko et al., 2022; Tan et al., 2021). شواهد نشان می‌دهد که وابستگی به اینترنت نه تنها یک رفتار فردی، بلکه پدیده‌ای چندعاملی است که تحت تأثیر متغیرهای فردی، خانوادگی و اجتماعی شکل می‌گیرد (Sarwar et al., 2025; Yaqoob et al., 2025). از این رو، تحلیل این پدیده مستلزم توجه هم‌زمان به بافت خانواده، کیفیت روابط اجتماعی و تجربه‌های هیجانی نوجوانان است.

فضای مجازی و استفاده افراطی از فضای مجازی به احساس تنهایی بیشتر منجر شود (Khatcherian et al., 2022; Saralioğlu et al., 2022).

پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهند که احساس تنهایی نقش مهمی در تبیین وابستگی به اینترنت دارد و می‌تواند به‌عنوان متغیر میانجی در روابط بین عوامل

خانوادگی و اجتماعی با رفتارهای اعتیادآور عمل کند (Babadi, 2024; Türk & Koçyiğit, 2025). برای مثال، یافته‌ها حاکی از آن است که

تعارض‌های خانوادگی و ضعف حمایت اجتماعی، از طریق افزایش احساس تنهایی، احتمال وابستگی به فضای مجازی را افزایش می‌دهند (Norozi &

Babae, 2023; Zhu et al., 2025). افزون بر این، مطالعاتی نشان داده‌اند که احساس تنهایی با پیامدهای منفی دیگری نظیر پریشانی روان‌شناختی،

اضطراب و کاهش بهزیستی نیز همراه است (Durak et al., 2023; Torkashvand et al., 2024).

از منظر نظری، ترکیب رویکردهای خانواده‌محور، حمایت اجتماعی و هیجانی می‌تواند چارچوبی جامع برای تبیین وابستگی به فضای مجازی فراهم

آورد. مدل‌های نوین تأکید می‌کنند که رفتارهای اعتیادآور دیجیتال نتیجه تعامل پیچیده‌ای میان عوامل فردی، خانوادگی و اجتماعی هستند (Soraci et al.,

2025; Yaqoob et al., 2025). در این چارچوب، کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک‌شده به‌عنوان عوامل زمینه‌ای، و احساس تنهایی

به‌عنوان سازوکار هیجانی، می‌توانند به‌طور هم‌زمان در شکل‌گیری یا پیشگیری از وابستگی به اینترنت نقش ایفا کنند.

با وجود پژوهش‌های متعدد در هر یک از این حوزه‌ها، بررسی هم‌زمان نقش کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک‌شده با در نظر گرفتن احساس

تنهایی به‌عنوان متغیر میانجی، به‌ویژه در میان دانش‌آموزان دختر متوسطه اول، هنوز با خلأهای پژوهشی مواجه است. بسیاری از مطالعات پیشین یا بر

متغیرهای فردی تمرکز داشته‌اند یا نقش خانواده و حمایت اجتماعی را

و دیگران مهم اشاره دارد (Zhang & Dong, 2022). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سطوح بالای حمایت اجتماعی با کاهش احتمال بروز رفتارهای اعتیادآور،

از جمله وابستگی به اینترنت، همراه است (Al-Kandari & Al-Sejari, 2021; Cui & Chi, 2021). در مقابل، نوجوانانی که حمایت اجتماعی ناکافی

را تجربه می‌کنند، ممکن است برای ارضای نیازهای ارتباطی خود به فضای مجازی پناه ببرند (Razavi Kelishadi et al., 2023; Talebzadeh et

al., 2024). شواهد پژوهشی نشان می‌دهد که حمایت اجتماعی ادراک‌شده نه تنها

به‌طور مستقیم، بلکه از طریق متغیرهای واسطه‌ای مختلف بر وابستگی به اینترنت اثر می‌گذارد. برای نمونه، مطالعاتی نقش متغیرهایی مانند ناگویی

هیجانی، شایستگی اجتماعی و سلامت روان را در این رابطه تأیید کرده‌اند (Ghanadzadegan et al., 2021; Pourmohseni Kalouei et al.,

2023). این یافته‌ها نشان می‌دهد که حمایت اجتماعی می‌تواند از طریق بهبود تنظیم هیجانی و کاهش آسیب‌پذیری روانی، نوجوانان را در برابر وابستگی به

فضای مجازی محافظت کند. در این میان، احساس تنهایی به‌عنوان یکی از تجربه‌های هیجانی شایع در

دوران نوجوانی، توجه پژوهشگران بسیاری را به خود جلب کرده است. تنهایی حالتی ذهنی و ناخوشایند است که از شکاف بین روابط اجتماعی مطلوب و

روابط اجتماعی موجود ناشی می‌شود (Bone et al., 2023; Solmi et al., 2020). مطالعات نشان داده‌اند که با افزایش استفاده از شبکه‌های

اجتماعی، تجربه تنهایی در نوجوانان می‌تواند تشدید شود، به‌ویژه زمانی که تعاملات آنلاین جایگزین روابط واقعی می‌گردد (Çiftci et al., 2023; Savadkoochi Qudjanki & ZARBakhsh Bahri, 2022).

این وضعیت می‌تواند چرخه‌ای معیوب ایجاد کند که در آن، تنهایی به استفاده بیشتر از

دریافت معرفی‌نامه از دانشگاه و دریافت مجوزهای لازم، اقدام به انتخاب نمونه‌های آماری شد. در پژوهش حاضر از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای استفاده گردید بدین‌صورت که از بین نواحی مختلف آموزشی شهر تهران به تصادف یک ناحیه را انتخاب نموده و سپس از بین مدارس مقطع اول متوسطه دخترانه این ناحیه به تصادف ۶ مدرسه سپس از هر مدرسه ۳ کلاس و از هر کلاس ۲۰ نفر در مجموع ۳۶۰ نفر انتخاب گردید. به دانش‌آموزان شرکت‌کننده در پژوهش توضیحات لازم در مورد اهداف پژوهش، رضایت خاطر از محرمانه بودن تمامی اطلاعات و اختیار کامل به‌منظور خارج شدن از روند پژوهش در هر مرحله‌ای از پژوهش توسط آن‌ها، اطلاعات لازم ارائه گردید. تعداد ۳۶۰ نفر از دانش‌آموزان بر اساس ملاک‌های ملاک ورود و خروج در پژوهش شرکت کردند. با توجه به دیدگاه Kline که تعداد شرکت‌کنندگان را ۱۰ تا ۲۰ برابر تعداد پارامترهای مدل توصیه می‌کند (Kline, 2010)، این حجم نمونه برای تحلیل مدل مناسب بود. در نهایت پس از بررسی پرسشنامه‌های جمع‌آوری‌شده اطلاعات ۳۵۴ نفر مورد تحلیل قرار گرفت. ملاک ورود به پژوهش عبارت بودند از: رضایت شرکت در پژوهش، حضور در دوره متوسطه اول، سن ۱۲ تا ۱۶ سال و عدم وجود مشکلات جسمانی و روانی براساس پرونده‌های موجود در مدرسه. معیارهای خروج از پژوهش نیز عدم رضایت به ادامه شرکت در پژوهش و کامل پاسخ ندادن به پرسشنامه‌ها را شامل می‌شد. در این پژوهش سن، پایه تحصیلی، تحصیلات و شغل والدین از ویژگی‌های جمعیت شناختی بود که جمع‌آوری شد.

به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی، تمامی اقدامات لازم از جمله دریافت رضایت آگاهانه، حفظ محرمانگی اطلاعات و اختیاری بودن مشارکت افراد در پژوهش صورت گرفته است. هویت شرکت‌کنندگان در تمام مراحل پژوهش محفوظ ماند و امکان انصراف از ادامه همکاری بدون نگرانی از پیامد خاصی برای آنان فراهم بود. همچنین، در این مطالعه اصول صداقت،

به‌صورت جداگانه بررسی کرده‌اند (Hidayati & Oktafianti, 2021; Li et al., 2021). در حالی که شواهد جدید بر ضرورت رویکردهای تلفیقی و مدل‌های ساختاری در تبیین رفتارهای دیجیتال نوجوانان تأکید دارند (Kiliçoğlu & Aral, 2025; Türk & Koçyiğit, 2025).

با توجه به شیوع روزافزون استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی در میان نوجوانان ایرانی و پیامدهای بالقوه آن برای سلامت روان، انجام پژوهش‌هایی که بتوانند سازوکارهای زیربنایی وابستگی به فضای مجازی را روشن سازند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نتایج چنین پژوهش‌هایی می‌تواند مبنایی برای طراحی مداخلات پیشگیرانه خانواده‌محور، برنامه‌های ارتقای حمایت اجتماعی و راهبردهای کاهش احساس تنهایی در محیط‌های آموزشی فراهم آورد (Sarwar et al., 2025; Talebzadeh et al., 2024).

بنابراین، هدف این پژوهش مدلیابی وابستگی به فضای مجازی بر اساس کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک‌شده با نقش میانجی احساس تنهایی در دانش‌آموزان دختر متوسطه اول است.

روش‌شناسی پژوهش

هدف این مطالعه، کاربردی و به لحاظ نحوه جمع‌آوری داده‌ها (طرح تحقیق) از پژوهش‌های توصیفی و از نظر روش تحلیل از نوع معادلات ساختاری محسوب می‌شود. در این مطالعه، روابط میان چهار متغیر مکنون با استفاده از مدلیابی معادلات ساختاری بررسی شده است. متغیرهای مورد مطالعه عبارت‌اند از: وابستگی به فضای مجازی به‌عنوان متغیر درون‌زاد، کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک‌شده به‌عنوان متغیرهای برون‌زاد و احساس تنهایی به‌عنوان متغیر واسطه‌ای.

جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان دختر مشغول به تحصیل در مقطع متوسطه اول شهر تهران در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. بعد از

گذاری سئوالات در طیف لیکرت ۴ درجه‌ای (کاملاً موافقم با نمره ۱ تا کاملاً مخالفم با نمره ۴) انجام می‌شود. نمره گذاری سوالات ۱-۲-۸-۱۰-۱۴-۱۵-۵۱-۵۰-۴۳-۴۰-۳۸-۳۷-۳۶-۳۴-۳۲-۲۹-۲۸-۲۳-۲۲-۲۰-۱۶ و ۵۳ برخلاف آیت‌های دیگر به شیوه معکوس انجام می‌گیرد: کاملاً موافقم: ۴، موافق: ۳، مخالف: ۲ و کاملاً مخالف: ۱. سازندگان مقیاس پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۰/۸۳ و زیرمقیاس‌های آن را در دامنه ای بین ۰/۷۸ الی ۰/۹۴ گزارش کرده است. در ایران این ابزار توسط زاده محمدی و ملک خسروی هنجاریابی شده است که آلفای کرونباخ برای کل مقیاس‌ها ۰/۹۴ بوده است (زاده محمدی و ملک خسروی، ۱۳۸۵). همچنین بابایی و همکاران (۱۴۰۲)، در پژوهش خود پایایی به روش آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه را ۰/۹۰ گزارش کردند. در این پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۱ محاسبه شد.

مقیاس حمایت اجتماعی ادراک شده: جهت ارزیابی میزان حمایت اجتماعی ادراک شده از مقیاس حمایت اجتماعی چندبعدی استفاده شد. این پرسشنامه که توسط Zimet و همکاران (۱۹۸۸) طراحی شده، یک ابزار ۱۲ گویه‌ای است. این مقیاس میزان حمایت اجتماعی ادراک شده فرد را در سه حیطه خانواده، دوستان و افراد مهم در زندگی در لیکرت ۷ گزینه‌ای از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق می‌سنجد. برای به دست آوردن نمره کل این مقیاس نمره همه‌ی گویه‌ها با هم جمع شده می‌شود. نمره هر مقیاس نیز حاصل جمع نمرات گویه‌های مربوط به آن، به دست می‌آید. حداقل امتیاز ممکن ۱۲ و حداکثر ۶۰ خواهد بود. نتایج مطالعه Zimet و همکاران (۱۹۸۸) با هدف بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس حمایت اجتماعی ادراک شده نشان داد که این ابزار برای بررسی حمایت اجتماعی ادراک شده روا و پایا است. نتایج مطالعه Bruwer و همکاران (۲۰۰۸) در بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی

امانت‌داری و اصالت متون به دقت رعایت شده است. پرسشنامه‌ها از نوع خودگزارشی بود. برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد:

پرسشنامه وابستگی به فضای مجازی: این مقیاس توسط Young در سال ۱۹۹۹ تهیه شده و شامل ۲۰ سوال است که اعتیاد به اینترنت را در ۵ عامل؛ مشکلات اجتماعی، تاثیر بر عملکرد، فقدان کنترل، استفاده از چت، بی‌توجهی به شغل و وظایف مورد بررسی قرار می‌دهد. پاسخ به سوال‌ها به صورت ۵ گزینه‌ای لیکرت (کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۵) طراحی شده است. روایی پرسشنامه اعتیاد به اینترنت توسط سازندگان آن مورد تأیید قرار گرفت (Young, 1999). در پژوهش Young (۱۹۹۱) پایایی مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در ۵ عامل؛ مشکلات اجتماعی، تاثیر بر عملکرد، فقدان کنترل، استفاده از چت، بی‌توجهی به شغل و وظایف به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۸۳، ۰/۸۰، ۰/۷۹ و ۰/۸۱ به دست آمده است. در ایران نیز در پژوهش علوی، جنتی‌فرد، اسلامی و رضاپور (۱۳۸۹) ضریب آلفای کرونباخ برای عامل مشکلات اجتماعی ۰/۸۱، تاثیر بر عملکرد ۰/۷۳، فقدان کنترل ۰/۷۵، استفاده از چت ۰/۷۴، بی‌توجهی به شغل و وظایف ۰/۶۲ گزارش شده است. در این پژوهش نیز پایایی پرسشنامه مذکور با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۳ محاسبه شد.

پرسشنامه کارکرد خانواده: این ابزار توسط Epstein و همکاران در سال ۱۹۸۳ و براساس الگوی مک مستر تدوین یافته است و دارای ۶۰ سؤال با ۷ زیرمقیاس حل مشکل (۲، ۱۲، ۲۴، ۳۸، ۵۰، ۶۰)، نقش‌ها (۴، ۱۰، ۱۵، ۲۳، ۳۰، ۳۴، ۴۰، ۴۵، ۵۳)، همراهی عاطفی (۵، ۹، ۱۹، ۲۸، ۳۹، ۴۹، ۵۷)، ارتباط (۳، ۱۴، ۱۸، ۲۹، ۴۳، ۵۲، ۵۹)، آمیزش عاطفی (۱۳، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۳۳، ۳۵، ۳۷، ۴۲، ۵۴)، کنترل (۷-۵۵-۴۸-۴۷-۴۴-۳-۲۷-۱۷) و عملکرد عمومی خانواده (۱، ۶، ۸، ۱۱، ۱۶، ۲۰، ۲۶، ۳۱، ۳۶، ۴۱، ۴۶، ۵۱، ۵۶) می‌باشد. نمره

¹ Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS)

به منظور تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای spss نسخه ۲۷ و Lisrel نسخه ۸/۸ استفاده شد. در بخش آمار توصیفی از میانگین، انحراف استاندارد، فراوانی و درصد استفاده شد. در بخش استنباطی از آزمون همبستگی پیرسون و نیز به منظور بررسی مدل از مدلسازی معادلات ساختاری، برای تست میانجی‌گری در فرضیات از آزمون تست سوبل^۱ و برای تعیین شدت اثر غیرمستقیم از طریق میانجی از شمول واریانس^۲ استفاده گردید.

یافته‌ها

تعداد ۳۵۴ نفر از دانش‌آموزان دختر با میانگین سنی ۱۴/۰۸ و انحراف معیار ۰/۹۹ در بازه سنی ۱۲ تا ۱۶ سال در این مطالعه شرکت داشتند. از میان افراد شرکت‌کننده در پژوهش ۳۴/۲ درصد (۱۲۱ نفر) پایه هفتم، ۲۹/۴ درصد (۱۰۴ نفر) هشتم و ۳۶/۴ درصد (۱۲۹ نفر) نهم، از میان مادران افراد شرکت‌کننده در پژوهش ۲۷/۴ درصد (۹۷ نفر) دارای تحصیلات زیر دیپلم و دیپلم، ۱۵/۵ درصد (۵۵ نفر) کاردانی، ۳۴/۷ درصد (۱۲۳ نفر) کارشناسی و ۲۲/۳ درصد (۷۹ نفر) کارشناسی ارشد و بالاتر، ۶۱/۹ درصد (۲۱۹ نفر) خانه‌دار، ۱/۱ درصد (۴ نفر) کارگر، ۶/۸ درصد (۲۴ نفر) شغل آزاد، ۲۴/۶ درصد (۸۷ نفر) کارمند و ۵/۶ درصد (۲۰ نفر) بازنشسته، از میان پدران افراد شرکت‌کننده در پژوهش ۱۶/۷ درصد (۵۹ نفر) دیپلم و پایین‌تر، ۱۵/۵ درصد (۵ نفر) کاردانی، ۳۳/۳ درصد (۱۱۸ نفر) کارشناسی و ۳۴/۵ درصد (۱۲۲ نفر) کارشناسی ارشد و بالاتر، ۶/۵ درصد (۲۳ نفر) کارگر، ۱۸/۱ درصد (۶۴ نفر) شغل آزاد، ۶۶/۴ درصد (۲۳۵ نفر) کارمند و ۹ درصد (۳۲ نفر) بازنشسته بودند. جدول اشخاص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

مقیاس چندبعدی حمایت اجتماعی ادراک‌شده با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که ساختار سه عاملی مقیاس حمایت اجتماعی ادراک‌شده (دیگران مهم، خانواده و دوستان) برازش قابل قبولی با داده‌ها داشت. در مطالعه شکری و همکاران (۱۳۹۵) که با هدف روا سازی میان فرهنگی مقیاس چندبعدی حمایت اجتماعی ادراک‌شده انجام شد، نتایج روش آماری تحلیلی عاملی، به طور تجربی از روایی سازه مقیاس چندبعدی حمایت اجتماعی ادراک‌شده حمایت کرد. طالب زاده و همکاران (۱۴۰۳) در پژوهش خود پایایی کل مقیاس را با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۶ گزارش کردند. در پژوهش حاضر پایایی با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۹ بدست آمد.

مقیاس احساس تنهایی: این ابزار توسط Russell و همکاران در سال ۱۹۸۰ تدوین یافته است و دارای ۲۰ سؤال می‌باشد. دارای ۱۱ عبارت مثبت و ۹ عبارت منفی است. نمره گذاری سئوالات در طیف لیکرت ۴ درجه ای (به ندرت با امتیاز ۴ تا اغلب اوقات با امتیاز ۱) انجام می‌شود. در این مقیاس سئوالات (۱، ۵، ۶، ۹، ۱۰، ۱۵، ۱۶، ۱۹ و ۲۰) به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. حداقل نمره در این مقیاس ۲۰ و بالاترین نمره ۸۰ است. هرچه نمره بالاتری در این مقیاس کسب شود، نشان‌دهنده احساس تنهایی بیشتر می‌باشد. پایایی مقیاس به روش بازآزمایی دو ماهه توسط Russell و همکاران (۱۹۸۰) ۰/۸۹ گزارش شده است و روایی همزمان این پرسشنامه از طریق اجرای همزمان با پرسشنامه افسردگی بک انجام شد که همبستگی ۰/۶۷ به دست آمد. این مقیاس توسط شکرکن و میردريکوند ترجمه شده و روایی محتوایی آن توسط متخصصین مورد تایید قرار گرفت (نادری حق شناس ، ۱۳۸۸). همچنین پایایی مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۹۳ به دست آمده است (ترکاشوند و همکاران، ۱۴۰۳). در پژوهش حاضر، پایایی با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۹۲ به دست آمد.

² Variance accounted for

¹ T-sobel

فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
وابستگی به فضای مجازی	۵۳/۴۷	۲۲/۱۰	۰/۳۳	-۱/۲۴
کارکرد خانواده	۱۶/۸۹	۳/۲۰	-۰/۳۶	-۰/۳۹
حل مشکل	۲۵/۵۰	۵/۰۲	-۰/۵۸	-۰/۴۶
ارتباط	۳۱/۱۴	۵/۷۷	-۰/۴۲	-۰/۶۰
نقش‌ها	۱۷/۵۵	۳/۳۳	-۰/۵۵	-۰/۲۲
همراهی عاطفی	۱۹/۶۰	۳/۵۱	-۰/۴۰	۰/۰۷
آمیزش عاطفی	۲۵/۲۹	۴/۸۹	-۰/۴۰	-۰/۲۸
کنترل رفتار	۳۳/۵۶	۵/۹۲	-۰/۴۷	-۰/۰۹
عملکرد کلی خانواده	۱۶۹/۵۴	۲۸/۹۸	-۰/۵۳	-۰/۴۱
نمره کل	۱۸/۰۲	۵/۶۸	-۰/۲۱	-۰/۸۵
خانواده	۱۸/۳۶	۵/۷۱	-۰/۱۷	-۱/۰۷
دوستان	۱۷/۷۷	۵/۵۷	-۰/۰۲	-۰/۷۸
دیگران	۵۴/۱۵	۱۵/۵۹	-۰/۲۱	-۰/۸۵
نمره کل	۴۹/۷۶	۱۲/۰۹	-۰/۱۹	-۰/۹۴
احساس تنهایی	۱۵/۲۵	۵/۷۲	۰/۱۴	-۱/۲۰
ناگویی هیجانی	۱۳/۰۷	۴/۸۷	۰/۱۰	-۱/۲۳
ناتوانایی در شناسایی احساسات	۲۱/۰۶	۷/۹۵	۰/۱۷	-۱/۲۹
ناتوانی در توصیف احساسات	۵۱/۹۳	۱۹/۰۴	۰/۱۳	-۱/۳۵
سبک تفکر عینی				
نمره کل				

در جدول ۱، نمره میانگین و انحراف معیار متغیرهای وابستگی به فضای مجازی، کارکرد خانواده، حمایت اجتماعی ادراک شده و احساس تنهایی نرمال بوده و توزیع آن متقارن است. همچنین مقدار کشیدگی آن نیز در بازه (۲، -۲) قرار دارد؛ این نشان می‌دهد. توزیع متغیرهای وابستگی به فضای مجازی، کارکرد خانواده، حمایت اجتماعی ادراک شده و احساس تنهایی از کشیدگی نرمال برخوردار است.

در جدول ۱، نمره میانگین و انحراف معیار متغیرهای وابستگی به فضای مجازی، کارکرد خانواده، حمایت اجتماعی ادراک شده و احساس تنهایی ارائه شده است. از سوی دیگر مقدار چولگی مشاهده شده برای متغیرهای وابستگی به فضای مجازی، کارکرد خانواده، حمایت اجتماعی ادراک شده و احساس تنهایی در بازه (۲، -۲) قرار دارد؛ یعنی از لحاظ کجی متغیرهای وابستگی به

جدول ۲. ضرایب همبستگی پیرسون متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴
۱- وابستگی به فضای مجازی	۱			
۲- کارکرد خانواده	۰/۵۲**	۱		
۳- حمایت اجتماعی ادراک شده	۰/۵۱**	۰/۶۰**	۱	
۴- احساس تنهایی	۰/۵۲**	۰/۴۸**	۰/۴۴**	۱

مجازی با کارکرد خانواده ($r = -0.52; P < 0.01$) و حمایت اجتماعی ادراک شده ($r = -0.51; P < 0.01$) در سطح ۹۹ درصد ارتباط منفی و معنی‌دار و با

به منظور بررسی همبستگی بین متغیرها از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. بر اساس نتایج به دست آمده در جدول ۲ بین وابستگی به فضای

و ضریب تحمل^۲ بررسی شد. اگر ضریب تحمل نزدیک به ۰/۲۰ و کمتر از آن باشد و نیز عامل تورم واریانس از یک بیشتر باشد نشان می‌دهد همخطی بالا است. نتایج ضرایب تحمل و ضرایب تورم واریانس در مدل پیشبینی وابستگی به فضای مجازی به ترتیب برای متغیرهای کارکرد خانواده، حمایت اجتماعی ادراک شده و احساس تنهایی برابر با ۲/۱۰ (۰/۴۷)، ۲/۰۲ (۰/۴۹) و ۱/۳۴ (۰/۷۵) بود. که نشان می‌دهد میزان همخطی بین متغیرهای پیشبین پایین است و این مفروضه نیز تأیید می‌شود و بنابراین می‌توان از مدلسازی معادلات ساختاری استفاده کرد. با توجه به مقدار آماره دوربین واتسون (۱/۵۹) فرض همبستگی باقی‌مانده‌ها رد می‌شود. زیرا قرار داشتن مقدار دوربین واتسون در دامنه ۱/۵-۲/۵ حاکی از رد شدن همبستگی باقی‌مانده‌ها می‌باشد. مقادیر ضریب استاندارد و معناداری مدل پژوهش در شکل ۲ نشان داده شده است.

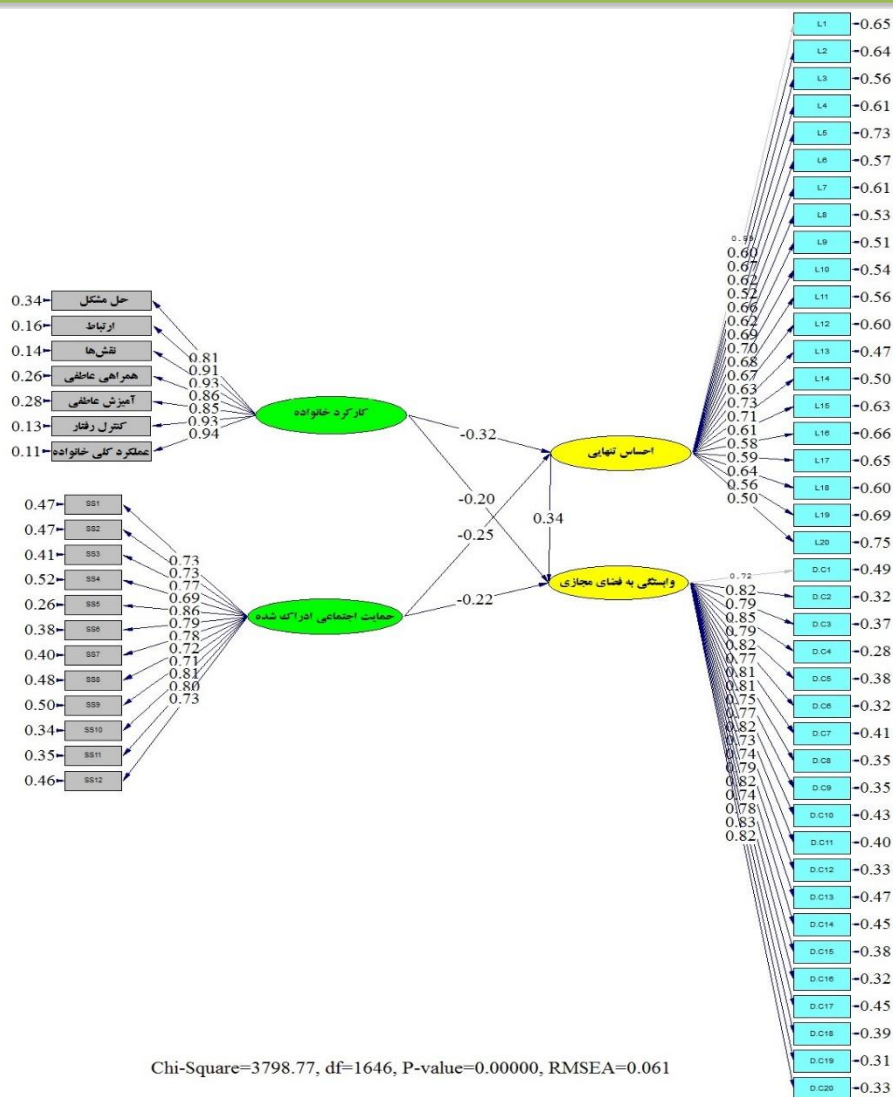
شکل ۲. ضرایب مسیر و تعیین مدل

احساس تنهایی ($r=0/52; P<0/01$) در سطح ۹۹ درصد ارتباط مثبت و معنی‌دار برقرار است. همچنین بین احساس تنهایی با کارکرد خانواده ($r=-0/44; P<0/01$) و حمایت اجتماعی ادراک شده ($r=-0/48; P<0/01$) در سطح ۹۹ درصد ارتباط منفی و معنی‌دار وجود داشت. بنابراین، با توجه به همبستگی بین متغیرهای پژوهش امکان تعیین نقش کارکردهای خانواده و حمایت اجتماعی ادراک شده با وابستگی به فضای مجازی با نقش میانجی احساس تنهایی فراهم است.

در پژوهش حاضر جهت بررسی رابطه کارکردهای خانواده و حمایت اجتماعی ادراک شده با وابستگی به فضای مجازی با نقش میانجی احساس تنهایی از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. پیش از انجام تحلیل‌ها، پیش‌فرض‌های لازم جهت اجرای معادلات ساختاری بررسی گردیده است. یکی از مفروضه‌های انجام مدلسازی معادلات ساختاری عدم همخطی چندگانه بین متغیرهای پیشبین است که با استفاده از عامل تورم واریانس^۱ و

² Tolerance

¹ Variance inflation factor

شکل ۱. مدل نهایی با بارهای عاملی

شاخص‌های برازش مدل ساختاری در جدول ۳ نشان داده شده است و خوب مدل است. براین اساس ساختار مدل فرضی پژوهش مورد تایید همان‌گونه که این جدول نشان می‌دهد شاخص‌های برازش نشانگر برازش می‌باشد.

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل پژوهش

نام شاخص	مقدار	بازه قابل قبول	نتیجه
نسبت کای اسکوئر بر درجه آزادی	۲/۳۱	کمتر از ۳	قابل قبول
شاخص ریشه میانگین مربعات خطا ^۱	۰/۰۶۱	خوب: کمتر از ۰/۰۸؛ متوسط: ۰/۰۸ تا ۰/۱	خوب
شاخص برازش تطبیقی ^۲	۰/۹۲	بیشتر از ۰/۹۰	قابل قبول
شاخص نیکویی برازش ^۳	۰/۹۳	بیشتر از ۰/۹۰	قابل قبول
شاخص نیکویی برازش اصلاح شده ^۴	۰/۸۶	بیشتر از ۰/۸۰	قابل قبول

1. Root Mean Square Error of Approximation

2. Comparative Fit Index

3. Goodness of Fit Index

4. Adjusted Goodness of Fit Index

دوره سوم، شماره سوم

شاخص‌های برازش مدل ساختاری در جدول ۳ نشان داده شده است و خوب مدل است. براین اساس ساختار مدل فرضی پژوهش مورد تأیید همان‌گونه که این جدول نشان می‌دهد شاخص‌های برازش نشانگر برازش می‌باشد.

جدول ۴. نتایج ضرایب مستقیم استاندارد شده

متغیرها	ضرایب مسیر	مقدار T	خطای استاندارد	معنی داری
کارکرد خانواده ← وابستگی به فضای مجازی	-۰/۲۰	-۲/۹۴	۰/۰۷۹	$P < ۰/۰۵$
کارکرد خانواده ← احساس تنهایی	-۰/۳۲	-۴/۰۲	۰/۰۳۴	$P < ۰/۰۵$
حمایت اجتماعی ← وابستگی به فضای مجازی	-۰/۲۲	-۳/۱۵	۰/۰۸۴	$P < ۰/۰۵$
حمایت اجتماعی ادراک شده ← احساس تنهایی	-۰/۲۵	-۳/۲۵	۰/۰۴۱	$P < ۰/۰۵$
احساس تنهایی ← وابستگی به فضای مجازی	۰/۳۴	۵/۵۷	۰/۰۲۲	$P < ۰/۰۵$

همان‌گونه که در جدول ۴ ملاحظه می‌شود ضرایب مسیر مربوط به اثرهای مستقیم متغیرهای پژوهش در سطح $P < ۰/۰۵$ معنادار است. با توجه به نتایج بدست آمده وابستگی به فضای مجازی نوجوانان دختر با کارکردهای خانواده ($T = -۲/۹۴$; $\beta = -۰/۲۰$ ؛ $\beta = -۰/۲۲$ ؛ $T = -۳/۱۵$)، حمایت اجتماعی ادراک شده ($T = -۳/۲۵$ ؛ $\beta = -۰/۲۵$)، احساس تنهایی ($T = ۵/۵۷$ ؛ $\beta = ۰/۳۴$) ارتباط مستقیم منفی و معنادار و با احساس تنهایی ($T = ۵/۵۷$ ؛ $\beta = ۰/۳۴$) ارتباط مستقیم مثبت و معنادار وجود دارد.

جدول ۵. نتایج اثرات غیرمستقیم

اثرات غیرمستقیم	ضریب مسیر	آماره VAF	معنی داری	نتیجه
کارکرد خانواده ← احساس تنهایی ← وابستگی به فضای مجازی	۰/۱۰۵	۰/۳۵۲	$< ۰/۰۵$	تأیید
حمایت اجتماعی ادراک شده ← احساس تنهایی ← وابستگی به فضای مجازی	۰/۰۸۵	۰/۲۷۹	$< ۰/۰۵$	تأیید

با توجه به میزان آماره تی غیرمستقیم (تی سوبل) در جدول ۵ بی‌ن متغیرهای بالا که خارج از بازه (۱/۹۶ و -۱/۹۶) است؛ لذا اثر غیرمستقیم متغیرهای کارکردهای خانواده و حمایت اجتماعی ادراک شده بر وابستگی به فضای مجازی پذیرفته می‌شود. بنابراین متغیرهای کارکردهای خانواده و حمایت اجتماعی ادراک شده علاوه بر اثر مستقیم، به‌طور غیرمستقیم و از احساس تنهایی نیز بر وابستگی به فضای مجازی تأثیر می‌گذارند. با توجه به میزان به‌دست‌آمده برای آماره VAF مشاهده می‌شود که ۳۵/۲ درصد تأثیر

کارکردهای خانواده و ۲۷/۹ درصد تأثیر حمایت اجتماعی ادراک شده بر وابستگی به فضای مجازی از طریق احساس تنهایی می‌تواند تبیین گردد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر تبیین وابستگی به فضای مجازی بر اساس کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک‌شده با نقش میانجی احساس تنهایی در دانش‌آموزان دختر متوسطه اول بود. نتایج مدل‌یابی معادلات ساختاری نشان داد که کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک‌شده دارای اثر مستقیم منفی و معنادار بر وابستگی به فضای مجازی هستند، در حالی که احساس تنهایی اثر مستقیم مثبت و معناداری بر این متغیر دارد. همچنین یافته‌ها حاکی از آن بود که احساس تنهایی نقش میانجی معناداری در رابطه بین کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک‌شده با وابستگی به فضای مجازی ایفا می‌کند. این الگو نشان می‌دهد که وابستگی به فضای مجازی پدیده‌ای تک‌بعدی نیست و باید آن را در چارچوب تعامل عوامل خانوادگی، اجتماعی و هیجانی تحلیل کرد.

یافته مربوط به اثر منفی کارکرد خانواده بر وابستگی به فضای مجازی با طیف وسیعی از مطالعات پیشین همسو است. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که خانواده‌هایی با ارتباط مؤثر، انسجام عاطفی و نظارت مناسب والدینی، نقش محافظتی مهمی در برابر گرایش نوجوانان به استفاده افراطی از اینترنت دارند (Harsej et al., 2021; Nazoktabar & Akrami, 2024). در مقابل، اختلال در کارکرد خانواده، تعارض‌های والد-فرزند و ضعف در ایفای نقش‌های خانوادگی، نوجوانان را به سوی جبران نیازهای هیجانی و ارتباطی در فضای مجازی سوق می‌دهد (Ghojavand, 2023; Norozi & Babae, 2023). یافته‌های پژوهش حاضر این دیدگاه را تقویت می‌کند که خانواده همچنان یکی از مهم‌ترین بسترهای اجتماعی مؤثر بر رفتارهای دیجیتال نوجوانان است، حتی در شرایطی که رسانه‌های نوین نقش پررنگی

در زندگی روزمره ایفا می‌کنند (Hosseini et al., 2024; Hsieh et al., 2023).

از منظر تبیینی، می‌توان گفت در خانواده‌هایی که کارکرد مطلوبی دارند، نوجوانان فرصت بیشتری برای بیان هیجانات، دریافت حمایت عاطفی و یادگیری مهارت‌های حل مسئله دارند و در نتیجه نیاز کمتری به پناه بردن به فضای مجازی برای فرار از فشارهای روانی احساس می‌کنند. در مقابل، در خانواده‌های ناکارآمد، فضای مجازی می‌تواند به‌عنوان یک راهبرد مقابله‌ای جایگزین برای کاهش تنش‌های هیجانی عمل کند؛ راهبردی که در کوتاه‌مدت ممکن است احساس آرامش ایجاد کند اما در بلندمدت به وابستگی منجر می‌شود (Babaei et al., 2023; Mir Mohammad Tabar & Mohammadi Jalali Farahani, 2024). این تفسیر با دیدگاه‌های نظری مطرح‌شده در حوزه خانواده و رسانه همخوانی دارد که بر نقش تنظیم‌کننده خانواده در مواجهه نوجوانان با فناوری تأکید می‌کنند (Hidayati & Oktafianti, 2021).

یافته دیگر پژوهش نشان داد که حمایت اجتماعی ادراک‌شده اثر مستقیم منفی و معناداری بر وابستگی به فضای مجازی دارد. این نتیجه با مطالعاتی که نقش حمایت اجتماعی را به‌عنوان عامل محافظتی در برابر اعتیاد به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی گزارش کرده‌اند، همسو است (Al-Kandari & Al-Sejari, 2021; Cui & Chi, 2021). نوجوانانی که احساس می‌کنند از سوی خانواده، دوستان و دیگران مهم مورد حمایت قرار می‌گیرند، کمتر نیازمند جست‌وجوی تأیید و تعلق در فضای مجازی هستند (Razavi Kelishadi et al., 2023; Talebzadeh et al., 2024). در مقابل، فقدان حمایت اجتماعی ادراک‌شده می‌تواند نوجوان را به استفاده افراطی از رسانه‌های اجتماعی به‌منظور جبران خلأ ارتباطی سوق دهد.

در تبیین این یافته می‌توان به این نکته اشاره کرد که حمایت اجتماعی ادراک‌شده نه تنها منبعی برای کاهش استرس و افزایش تاب‌آوری است، بلکه نقش مهمی در شکل‌دهی به خودپنداره و احساس ارزشمندی نوجوانان دارد. زمانی که نوجوان احساس می‌کند مورد پذیرش و حمایت قرار دارد، نیاز کمتری به دریافت بازخورد مثبت از محیط‌های آنلاین احساس می‌کند (Ghanadzadegan et al., 2021; Zhang & Dong, 2022). این امر می‌تواند احتمال درگیری با الگوهای استفاده افراطی از اینترنت را کاهش دهد.

نتایج پژوهش حاضر در راستای یافته‌هایی است که نشان می‌دهند حمایت اجتماعی می‌تواند از طریق کاهش آسیب‌پذیری روانی، نقش پیشگیرانه در برابر وابستگی به فضای مجازی ایفا کند (Pourmohseni Kalouei et al., 2023; Sarwar et al., 2025). یافته سوم پژوهش نشان داد که احساس تنهایی اثر مستقیم مثبت و معناداری بر وابستگی به فضای مجازی دارد. این نتیجه با پژوهش‌های متعددی که رابطه تنهایی و اعتیاد به اینترنت را تأیید کرده‌اند، همخوان است (Babadi, 2024; Khatcherian et al., 2022; Saralioğlu et al., 2022). تنهایی به‌عنوان تجربه‌ای هیجانی که از نارضایتی نسبت به روابط اجتماعی ناشی می‌شود، می‌تواند نوجوانان را به استفاده بیشتر از فضای مجازی برای جبران کمبود ارتباطات واقعی سوق دهد (Bone et al., 2023; Smith et al., 2021). در این وضعیت، فضای مجازی به بستری برای تعامل، ابراز خود و دریافت توجه تبدیل می‌شود، اما همین فرآیند می‌تواند به تقویت چرخه وابستگی منجر گردد.

نتایج از منظر نظری اهمیت ویژه‌ای دارد، زیرا بر ضرورت توجه به سازوکارهای هیجانی در کنار عوامل ساختاری خانواده و جامعه تأکید می‌کند. مدل‌های نوین رفتارهای اعتیادآور دیجیتال بر این باورند که احساسات منفی مانند تنهایی، اضطراب و ترس از دست دادن، می‌توانند پیوند بین شرایط محیطی و رفتارهای آنلاین ناسازگار را تقویت کنند (Soraci et al., 2025; Türk & Koçyiğit, 2025). یافته‌های پژوهش حاضر نیز در همین راستا نشان می‌دهد که بدون توجه به تجربه‌های هیجانی نوجوانان، مداخلات صرفاً

از مهم‌ترین یافته‌های پژوهش حاضر، نقش میانجی احساس تنهایی در رابطه بین کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک‌شده با وابستگی به فضای مجازی است. این نتیجه نشان می‌دهد که تأثیر عوامل خانوادگی و اجتماعی بر وابستگی به فضای مجازی، تا حد زیادی از مسیر تجربه‌های هیجانی نوجوانان، به‌ویژه احساس تنهایی، اعمال می‌شود. این یافته با پژوهش‌هایی که نقش واسطه‌ای تنهایی را در روابط بین تعارض خانوادگی، حمایت اجتماعی و رفتارهای اعتیادآور گزارش کرده‌اند، همسو است (Babadi, 2024; Norozi & Babaei, 2023; Zhu et al., 2025). به بیان دیگر، کارکرد ضعیف خانواده و حمایت اجتماعی ناکافی می‌تواند با افزایش احساس تنهایی، زمینه‌ساز وابستگی به فضای مجازی شود.

تبیین این یافته را می‌توان در چارچوب نظریه‌های جبران اجتماعی و جابه‌جایی روابط اجتماعی مطرح کرد. بر اساس این دیدگاه‌ها، نوجوانانی که در روابط چهره‌به‌چهره دچار محدودیت یا ناکامی هستند، ممکن است تعاملات آنلاین را جایگزین تعاملات واقعی کنند (Çiftci et al., 2023).

تبیین این یافته را می‌توان در چارچوب نظریه‌های جبران اجتماعی و جابه‌جایی روابط اجتماعی مطرح کرد. بر اساس این دیدگاه‌ها، نوجوانانی که در روابط چهره‌به‌چهره دچار محدودیت یا ناکامی هستند، ممکن است تعاملات آنلاین را جایگزین تعاملات واقعی کنند (Çiftci et al., 2023).

بر اساس یافته‌های پژوهش، طراحی مداخلات خانواده‌محور با هدف بهبود ارتباط والد-فرزند و ارتقای کارکرد خانواده ضروری به نظر می‌رسد. مدارس می‌توانند با اجرای برنامه‌های آموزشی برای تقویت مهارت‌های اجتماعی و کاهش احساس تنهایی در دانش‌آموزان، نقش مؤثری در پیشگیری از وابستگی به فضای مجازی ایفا کنند. همچنین، توجه سیاست‌گذاران آموزشی و فرهنگی به توسعه شبکه‌های حمایت اجتماعی سالم و جایگزین‌های غیرمجازی برای تعاملات نوجوانان می‌تواند به کاهش پیامدهای منفی استفاده افراطی از اینترنت کمک کند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

حمایت مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

موازین اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است. طرح این پژوهش در کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن به تصویب رسیده است و دارای شناسه اخلاق IR.IAU.R.REC.1403.030 می‌باشد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که در طی مراحل این پژوهش یاری رساندند تشکر و قدردانی می‌گردد.

مبتنی بر کنترل رفتاری یا محدودسازی استفاده از اینترنت، اثربخشی محدودی خواهند داشت.

در مجموع، نتایج این پژوهش تصویری چندبعدی از وابستگی به فضای مجازی در دانش‌آموزان دختر متوسطه اول ارائه می‌دهد و نشان می‌دهد که کارکرد خانواده و حمایت اجتماعی ادراک‌شده، هم به‌طور مستقیم و هم از طریق کاهش احساس تنهایی، می‌توانند نقش مهمی در کاهش این پدیده ایفا کنند. این یافته‌ها با ادبیات روبه‌رشد پژوهش‌های داخلی و بین‌المللی همسو است که بر ضرورت رویکردهای تلفیقی خانواده‌محور و روان‌اجتماعی در مواجهه با چالش‌های عصر دیجیتال تأکید دارند (Tsang et al., 2024; Yaqoob et al., 2025; Zewude et al., 2024).

از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به استفاده از ابزارهای خودگزارشی اشاره کرد که ممکن است تحت تأثیر سوگیری پاسخ‌دهی و تمایل به ارائه تصویر اجتماعی مطلوب قرار گیرد. همچنین، جامعه آماری پژوهش محدود به دانش‌آموزان دختر متوسطه اول شهر تهران بود و این امر تعمیم‌پذیری نتایج به سایر گروه‌های سنی، جنسیتی و بافت‌های فرهنگی را با احتیاط مواجه می‌سازد. علاوه بر این، ماهیت مقطعی پژوهش امکان استنباط روابط علی قطعاً را محدود می‌کند.

پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده از طرح‌های طولی برای بررسی پویایی روابط بین کارکرد خانواده، حمایت اجتماعی، احساس تنهایی و وابستگی به فضای مجازی استفاده شود. همچنین، گسترش دامنه پژوهش به دانش‌آموزان پسر، سایر مقاطع تحصیلی و مناطق جغرافیایی مختلف می‌تواند به افزایش تعمیم‌پذیری یافته‌ها کمک کند. به‌کارگیری روش‌های ترکیبی کیفی-کمی نیز می‌تواند درک عمیق‌تری از تجربه‌های زیسته نوجوانان در زمینه استفاده از فضای مجازی فراهم آورد.

- Hosseini, S. J., bashir, H., & oroji, M. (2024). A Systematic Review of Family and Media Research (With Emphasis on Virtual Social Networks, Cinema, and Television). *Women in Culture and Art*, 16(4), 505-524. https://jwica.ut.ac.ir/article_99424.html?lang=en
- Hsieh, H. F., Mistry, R., Kleinsasser, M. J., Puntambekar, N., Gupta, P. C., Raghunathan, T., McCarthy, W., Córdova, D., Maharjan, G., Desai, M. B., Narake, S., & Pednekar, M. S. (2023). Family functioning within the context of families with adolescent children in urban India. *Family Process*, 62(1), 287-301. <https://doi.org/10.1111/famp.12784>
- Ishchenko, Y., Vdovenko, O., Nych, T., Moroz-Rekotova, L., & Arystova, L. (2022). Effectiveness of distance learning in higher educational institutions under martial law. *Apuntes Universitarios*, 13(1), 348-364. <https://doi.org/10.17162/au.v13i1.1332>
- Khatcherian, E., Zullino, D., De Leo, D., & Achab, S. (2022). Feelings of loneliness: understanding the risk of suicidal ideation in adolescents with internet addiction. A theoretical model to answer to a systematic literature review, without results. *International journal of environmental research and public health*, 19(4), 2012. <https://doi.org/10.3390/ijerph19042012>
- Kiliçoğlu, E. A., & Aral, N. (2025). Examination of the Predictive Effect of Attachment Styles and Loneliness Levels on Internet Addiction of University Students. https://www.researchgate.net/publication/384732311_Examination_of_the_Predictive_Effect_of_Attachment_Styles_and_Loneliness_Levels_on_Internet_Addiction_of_University_Students
- Li, G., Wang, W., Gai, K., Tang, Y., Yang, B., & Si, X. (2021). A framework for mimic defense system in cyberspace. *Journal of Signal Processing Systems*, 93, 169-185. <https://doi.org/10.1007/s11265-019-01473-6>
- Mir Mohammad Tabar, S. A., & Mohammadi Jalali Farahani, M. (2024). Investigating the Relationship Between Family Support, Religiosity, and Control with Family Damages of Cyberspace (Case Study: Female Students in Arak City). *Quarterly Journal of Culture-Communication Studies*, 25(68), 207-233. https://www.jccs.ir/article_202914_en.html
- Nazoktabar, H., & Akrami, M. (2024). The role of family functioning in predicting internet addiction tendency of female students of Karaj city. *International Journal of Social Science and Humanities Research*, 3(4), 63-70. <https://scientificrc.com/wp-content/uploads/2024/04/6-1.pdf>
- Norazi, N., & Babaee, E. (2023). The Role of Family Functioning and Loneliness in Predicting Internet Among High School Girls with Working Parents. *Social Cognition*, 12(24), 69-76. https://sc.journals.pnu.ac.ir/article_11060.html?lang=en
- Pourmohseni Kalouei, F., Eini, S., Motahari, M. T., & Ebadi Kasbakh, M. (2023). Causal Modeling of Mobile Phone Addiction in Students Based on Alexithymia and Communication Problems: The Mediating Role of Brain-Behavioral Systems. *School Psychology and Education*, 12(3), 16-30. https://jisp.uma.ac.ir/article_2454.html
- Razavi Kelishadi, M., Biriya, M., & Mousavi, S. A. (2023). The mediating role of social support in the relationship between traumatic childhood experiences and Instagram addiction in college students. *Rooyesh*, 12(6), 141-150. <https://frooyesh.ir/article-1-4593-en.html>
- ## References
- Al-Kandari, Y. Y., & Al-Sejari, M. M. (2021). Social isolation, social support and their relationship with smartphone addiction. *Information, Communication & Society*, 24(13), 1925-1943. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2020.1749698>
- Babadi, A. (2024). The Mediating Role of Loneliness in the Relationship Between Parent-Adolescent Conflict and Internet Addiction in Adolescent Students. *Child Emotional Development Psychology*, 1(1), 48-63. https://www.journalcedp.com/article_207689.html?lang=en
- Babaei, A., Rabbani, H., Rashid, K., & Hassanvand, F. (2023). Modeling the Tendency to Substance Use Based on Family Function and Family Emotional Climate with the Mediation of Social Health in Rehabilitated Women in Mashhad. *Women and Family Cultural-Educational Quarterly*, 18(65), 185-206. https://jms.ihu.ac.ir/article_208469.html?lang=en
- Bone, J. K., Fancourt, D., Fluharty, M. E., Paul, E., Sonke, J. K., & Bu, F. (2023). Cross-sectional and longitudinal associations between arts engagement, loneliness, and social support in adolescence. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 58(6), 931-938. <https://doi.org/10.1007/s00127-022-02379-8>
- Çiftci, N., Yıldız, M., & Çiftci, K. (2023). The mediating role of social ostracism in the effect of social media addiction on loneliness in adolescents. *Journal of Pediatric Nursing*, 73, 177-183. <https://doi.org/10.1016/j.pedn.2023.09.005>
- Cui, X., & Chi, X. (2021). The relationship between social support and internet addiction among Chinese adolescents during the COVID -19 pandemic: A multiple mediation model of resilience and post-traumatic stress disorder symptoms. *Psychology research and behavior management*, 14, 1665-1674. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S305510>
- Durak, M., Senol-Durak, E., & Karakose, S. (2023). Psychological distress and anxiety among housewives: The mediational role of perceived stress, loneliness, and housewife burnout. *Current Psychology*, 42(17), 14517-14528. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-02636-0>
- Ghanadzadegan, H., Sepah Mansour, M., Kouchak Entezar, R., & Salehi, M. (2021). Modeling Internet Addiction Based on Social Support with the Mediation of Alexithymia in Students. *Scientific Quarterly Journal of School Psychology and Education*, 10(2), 119-137. <https://www.magiran.com/paper/2327680/?lang=en>
- Ghojvand, K. (2023). Prediction of Internet dependence, virtual networks and social isolation based on family functioning and religiosity among young girls in Isfahan. *Sociological Studies of Youth*, 14(49), 9-24. https://journals.iau.ir/article_701452.html?lang=en
- Harsej, Z., Mokhtari Lakeh, N., Sheikholeslami, F., & KazemnezhadLeili, E. (2021). Internet addiction and its relationship with family functioning in high school students. *Journal of Holistic Nursing And Midwifery*, 31(1), 44-52. <https://doi.org/10.32598/jhnm.31.1.2025>
- Hidayati, L. N., & Oktafianti, R. A. (2021). The Relationship Between Family's Affective Functions and Cyberbullying in Adolescents. *Proceedings of the 4th International Conference on Sustainable Innovation 2020-Health Science and Nursing (ICoSIHSN 2020)*, 436-442. <https://doi.org/10.2991/ahsr.k.210115.087>

- Yaqoob, A., Hafeez, R., Khan, R. N., & Khan, M. A. (2025). Navigating the Digital Self: Social Media Addiction and Its Effect on Social Comparison and Internalizing Symptoms. *SocSciSpec*, 4(3), 197-215. <https://doi.org/10.71085/sss.04.03.329>
- Zewude, G. T., Oo, T. Z., Józsa, G., & Józsa, K. (2024). The Relationship among Internet Addiction, Moral Potency, Mindfulness, and Psychological Capital. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 14(6), 1735-1756. <https://doi.org/10.3390/ejihpe14060115>
- Zhang, X., & Dong, S. (2022). The relationships between social support and loneliness: a meta-analysis and review. *Acta Psychologica*, 227, 103616. <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2022.103616>
- Zhu, Y., Jin, G., Shi, H., Sun, C., Wei, H., Yang, L., Hao, J., Sun, Y., Su, P., Wu, X., Tang, X., & Zhang, Z. (2025). Mediating Effect of Social Anxiety on the Association Between Self-Esteem and Internet Addiction Among Chinese Vocational School Students. *Frontiers in Public Health*, 13. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2025.1412480>
- Sarialioğlu, A., Atay, T., & Arikan, D. (2022). Determining the relationship between loneliness and internet addiction among adolescents during the covid-19 pandemic in Turkey. *Journal of Pediatric Nursing*, 63, 117-124. <https://doi.org/10.1016/j.pedn.2021.11.011>
- Sarwar, R., Akhtar, S., Sarwar, A., Shahid, M., Komal, F., Chandni, M., & Majid, M. (2025). Impact of Personality Traits, Social Media Addiction, and Academic Resilience in College Students. *ACADEMIA International Journal for Social Sciences*, 4(2), 495-503. <https://doi.org/10.63056/ACAD.004.02.0192>
- Savadkoohi Qudjanki, M., & Zarbakhsh Bahri, M. (2022). The relationship between lifestyle and stress coping styles with the feeling of loneliness of Twitter users with the mediating role of dependence on social networks. *Management and Educational Perspective*, 4(3), 67-87. https://www.jmep.ir/article_159404_en.html
- Smith, D., Leonis, T., & Anandavalli, S. (2021). Belonging and loneliness in cyberspace: Impacts of social media on adolescents' well-being. *Australian Journal of Psychology*, 73(1), 12-23. <https://doi.org/10.1080/00049530.2021.1898914>
- Solmi, M., Veronese, N., Galvano, D., Favaro, A., Ostinelli, E. G., Noventa, V., Favaretto, E., Tudor, F., Finessi, M., & Il Shin, J. (2020). Factors associated with loneliness: An umbrella review of observational studies. *Journal of affective disorders*, 271, 131-138. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.03.075>
- Soraci, P., Demetrovics, Z., Bevan, N., Pisanti, R., Servidio, R., Bernardo, C. D., Chini, E., & Griffiths, M. D. (2025). FoMO and Psychological Distress Mediate the Relationship Between Life Satisfaction, Problematic Smartphone Use, and Problematic Social Media Use. *International journal of mental health and addiction*. <https://doi.org/10.1007/s11469-024-01432-8>
- Talebzadeh, S., Ahadi, H., Sedaghat, M., Khalatbari, J., & Tizdast, T. (2024). The Mediating Role of Perceived Social Support in the Relationship Between Social Competence and Social Network Addiction in Students. *Psychological studies*, 20(2), 69-82. <https://psycnet.apa.org/record/2025-17734-005>
- Tan, S., Xie, P., Guerrero, J. M., Vasquez, J. C., Li, Y., & Guo, X. (2021). Attack detection design for dc microgrid using eigenvalue assignment approach. *Energy Reports*, 7, 469-476. <https://doi.org/10.1016/j.egy.2021.01.045>
- Torkashvand, B., Aflakseir, A., & Imani, M. (2024). The Relationship Between Loneliness and Psychological Well-being and Rumination in Students: Investigating the Mediating Role of Perceived Stress. *Clinical Psychology and Personality*, 22(2), 179-192. https://cpap.shahed.ac.ir/article_4452.html?lang=en
- Tsang, E. W., Yuen, C. C., Lau, J. C., Ma, V. W., Wat, M. T., Yu, J. Y., Privitera, A. J., Chung, R. C. K., & Chan, C. C. H. (2024). Influences of Lifestyle Profiles and Problematic Internet Use on Mental Distress in University Students. *Psychological studies*, 69(1), 81-91. <https://doi.org/10.1007/s12646-023-00766-y>
- Türk, F., & Koçyiğit, B. (2025). The Relationship Between Fear of Missing Out and Loneliness Among Adolescents in the Digital Age: The Mediating Roles of Emotion Dysregulation and Social Media Addiction. *Malaysian Online Journal of Educational Technology*, 13(1), 19-36. <https://doi.org/10.52380/mojet.2025.13.1.566>